

Reuters

مصاف تهران - واشنگتن در شورای امنیت

ترامپ؛ ناکام بزرگ

■ سناریوی توقف برجام

امریکا بعد از سلسله تحریم‌های سنگین اقتصادی علیه ایران و ایجاد محدودیت برای شرکت‌ها و نهادهای اقتصادی اروپا در مسیر مبادله با ایران در چارچوب برجام، برای زدن آخرین ضربه به این توافق، لغو تحریم‌های تسلیحاتی را هدف گرفت. بر اساس بند ۵ پیوست قطعنامه ۲۲۳۱، تحریم‌های تسلیحاتی ایران بایستی ۵ سال بعد از دستیابی به این توافق لغو شود. از آوریل ۲۰۲۰ بود که امریکان نخستین تلاش‌های خود ذیل تفسیر خودخواسته از متن برجام را شروع کرد و کوشید با تدوین یکسری استدلال‌های حقوقی، خود را یکی از طرف‌های برجام تلقی کند تا از این طریق امکان راه‌اندازی مکانیسم ماشه و فشار به شورای امنیت برای تمدید تحریم تسلیحاتی ایران را داشته باشد. اما لغو این تحریم‌ها چه اهمیتی برای واشنگتن داشت که برای جلوگیری از آن حاضر شد به رغم خروج از برجام بار دیگر خود را عضوی از این توافق برشمرد.

◀ **گروه سیاسی /** «آیا احترام به حاکمیت قانون را تثبیت می‌کنیم یا به قانون جنگل بازمی‌گردیم؟» این پرسش را محمد جواد ظریف، وزیر خارجه ایران ساعاتی پیش از نشست اخیر شورای امنیت سازمان ملل که با هدف رأی‌گیری درباره قطعنامه پیشنهادی تمدید تحریم تسلیحاتی ایران برگزار شده بود، مطرح کرد و با رأی ممتنع، ۲ مخالف و ۲ موافق اعضای این شورا پاسخی روشن دریافت کرد. واشنگتن از ماه‌های پیش با هدف تعمیق بحران برجام و متوقف کردن اجرای آن تلاش گسترده‌ای را از طریق شورای امنیت سازمان ملل آغاز کرده بود تا از لغو تحریم تسلیحاتی ایران که قرار است به موجب برجام در ۱۸ اکتبر (۲۸ مهر) صورت گیرد، ممانعت به عمل آورد. هرچند از همان گام نخست انتظار می‌رفت که مقام‌های امریکایی با مسیری دشوار در تحقق هدف خود علیه ایران روبه‌رو باشند اما کمتر کسی انتظار داشت که واشنگتن این چنین در کارزار شورای امنیت تنها بماند. واشنگتن برای کلید زدن سناریوی خود پیرامون تحریم تسلیحاتی ایران ابتدا کوشید از طریق تهدید به استفاده از سازوکار حل اختلاف توافقی که خود دیگر عضوی از آن به شمار نمی‌رفت، کشورهای اروپایی را برای تصویب قطعنامه تحریم تسلیحاتی ایران ترغیب کند. هدفی که تحقق آن زیر سایه تردیدهای اروپا از آینده سیاسی دونالد ترامپ و چالش‌های متعدد در روابط دو جانبه با امریکا با اما و اگرهایی روبه‌رو بود. سلطه دلار و نظام مالی وابسته اتحادیه اروپا به امریکا به سد راهی برای اجرای اقداماتی تبدیل شده بود که اروپا برای حراست از برجام بدون امریکا به ایران وعده داده بود. در کنار این‌ها خروج سریالی ترامپ از عهدنامه‌های بین‌المللی و پیامدهای چالش برانگیز آن برای اروپا همراه با بحران اقتصادی داخلی که در نتیجه اپیدمی کرونا تشدید شده بود، باعث شد که واقعیت تقابل اروپا با امریکا دوره ترامپ بیش از پیش نمایان شود تا راه واشنگتن برای برداشتن گامی دیگر علیه ایران سخت‌تر از همیشه باشد.

گزارش